

Teoria de la Traducció Audiovisual

Codi: 43764

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4315982 Traducció Audiovisual	OB	0	1

Professor/a de contacte

Nom: Anna Maria Matamala Ripoll

Correu electrònic: anna.matamala@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu accedir-hi des d'aquest [enllaç](#). Per consultar l'idioma us caldrà introduir el CODI de l'assignatura. Tingueu en compte que la informació és provisional fins a 30 de novembre de 2023.

Equip docent

Alberto Mira

Estel·la Oncins Noguer

Prerequisits

No hi ha prerequisits.

Objectius

Els objectius d'aquest mòdul són que l'alumnat:

- a) es familiaritzi amb els principals models teòrics desenvolupats en l'àmbit de la traducció audiovisual (TAV);
- b) conegui el paper i impacte de la traducció audiovisual en el marc dels drets humans;
- c) conegui la relació entre traducció audiovisual i accessibilitat als mitjans;
- d) conegui la història de la TAV així com les seves principals modalitats i gèneres;
- e) sàpiga fer servir amb fluïdesa conceptes bàsics de l'àmbit;
- f) aprofundeixi en conceptes relacionats amb la variació lingüística i la seva aplicació a la TAV, especialment les nocions d'oralitat/escriptura i registre;
- h) reflexioni sobre les dificultats terminològiques en textos audiovisuals diversos (ficció i no ficció);

i) reflexioni sobre la traducció d'elements culturals en diverses modalitats de TAV i conegui els principals estudis en aquest camp;

j) identifiqui les formes lingüístiques i discursives que representen sexualitats dissidents/identitats LGTB i identifiqui la intersecció de la desigualtat de gènere amb altres eixos de desigualtat;

k) sàpiga sistematitzar les diverses estratègies aplicades en la traducció de l'humor en textos audiovisuals, i

l) conegui les línies d'investigació més recents en TAV, amb un èmfasi especial en aspectes tecnològics, cognitius i de recepció.

A més a més, el mòdul té com a objectius:

a) la comprensió dels mecanismes de significat del guió mitjançant exemples basats en el cinema, però aplicables a altres narratives audiovisuals,

b) la comprensió dels mecanismes, estructures i conceptes bàsics de la narrativa audiovisual i l'escriptura de guió, i

c) la comprensió dels reptes que la narrativa audiovisual presenta als traductors.

Competències

- Analitzar críticament els aspectes estructurals i temàtics de guions cinematogràfics.
- Aplicar metodologia, tècniques, normes i estàndards específics per generar propostes innovadores i competitives en l'activitat professional i en la recerca en l'àmbit de la traducció audiovisual i l'accessibilitat.
- Argumentar les idees pròpies des d'una perspectiva lògica.
- Dissenyar, organitzar, planificar, gestionar i dur a terme projectes, treballant individualment o en un equip unidisciplinari o multidisciplinari, amb esperit crític i creativitat, sent capaç d'analitzar, interpretar i sintetitzar les dades i la informació generades.
- Distingir les diferents modalitats i els gèneres textuais de la traducció audiovisual i l'accessibilitat als mitjans i les seves característiques.
- Reconèixer els problemes de traducció específics de les diferents modalitats de productes audiovisuals i aplicar els coneixements adquirits per resoldre'ls.
- Saber aplicar els coneixements adquirits i ser capaç de resoldre problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb l'àrea d'estudi pròpia.
- Saber comunicar les conclusions pròpies, així com els coneixements i les raons últimes que les fonamenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Ser capaç d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels coneixements i judicis propis.
- Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Resultats d'aprenentatge

1. Argumentar les idees pròpies des d'una perspectiva científica.
2. Dissenyar, organitzar, planificar, gestionar i dur a terme projectes, treballant individualment o en un equip unidisciplinari o multidisciplinari, amb esperit crític i creativitat, sent capaç d'analitzar, interpretar i sintetitzar les dades i la informació generades.
3. Distingir l'estructura i els elements temàtics i lingüístics que componen el guió cinematogràfic.
4. Distingir les diferents tipologies textuais presents en els productes audiovisuals.
5. Familiaritzar-se amb la noció de discurs oral/escrit aplicat als textos audiovisuals.
6. Identificar els registres i els llenguatges específics dels diferents gèneres cinematogràfics.

7. Identificar l'humor, els referents culturals i la varietat lingüística en els textos originals i justificar com traduir-los de manera apropiada.
8. Identificar les principals característiques de les diferents modalitats de traducció audiovisual i accessibilitat als mitjans.
9. Identificar les principals línies de recerca en el camp de la traducció audiovisual i l'accessibilitat als mitjans.
10. Identificar les prioritats i les restriccions de les diferents modalitats de traducció audiovisual i accessibilitat
11. Investigar en algun àmbit de la traducció audiovisual i l'accessibilitat als mitjans.
12. Reconèixer els elements de variació lingüística i aplicar-los a les diferents modalitats de traducció audiovisual.
13. Reconèixer els principals models teòrics de la traducció audiovisual.
14. Resoldre problemes teòrics i pràctics en algun dels àmbits de la traducció audiovisual i l'accessibilitat als mitjans.
15. Saber aplicar els coneixements adquirits i ser capaç de resoldre problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb l'àrea d'estudi pròpia.
16. Saber comunicar les conclusions pròpies, així com els coneixements i les raons últimes que les fonamenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
17. Ser capaç d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels coneixements i judicis propis.
18. Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Continguts

Teoria de la traducció audiovisual

- Introducció a la traducció audiovisual.
- Traducció audiovisual, accessibilitat als mitjans i drets humans.
- Breu història de la traducció audiovisual.
- El text audiovisual: definició i traducció.
- Modalitats i gèneres de la traducció audiovisual.
- Models teòrics d'anàlisi en traducció audiovisual.
- Aspectes lingüístics.
- Aspectes terminològics.
- L'humor en la traducció audiovisual.
- Aspectes culturals en la traducció audiovisual.
- Ideologia en la traducció audiovisual.
- Gènere en traducció audiovisual.
- Tecnologia.
- Recepció i cognició.

Llenguatge cinematogràfic

- Llenguatge cinematogràfic i posada en escena.
- El guió: estructura, mecanismes i tipologies.

Metodologia

S'utilitza una metodologia activa amb activitats de diversos tipus.

Es poden utilitzar els instruments de les aules Moodle.

Metodologies possibles:

- Realització de tasques de traducció
- Realització de projectes de traducció
- Resolució d'exercicis
- Presentacions de treballs individuals/en grup
- Debats (presencials o en fòrums)
- Tècniques d'aprenentatge cooperatiu

Les activitats didàctiques s'organitzen en tres blocs, segons el grau de autonomia requerit de l'alumnat:

- Activitats dirigides: requereixen la direcció del professorat.
- Activitats supervisades: requereixen la supervisió més o menys puntual del professorat.
- Activitats autònomes: l'alumnat s'organitza el temps i l'esforç de manera autònoma (individualment o en grup).

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals i de resolució de problemes	38	1,52	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18
Tipus: Supervisades			
Activitats supervisades pel professor o professora	26	1,04	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18
Tipus: Autònomes			
Treball autònom de l'alumnat	86	3,44	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18

Avaluació

La informació sobre l'avaluació, el tipus d'activitat d'avaluació i el seu pes sobre l'assignatura és a títol orientatiu. El professor o professora responsable de cada bloc de continguts la concretarà en començar-ne a impartir la docència.

Avaluació continuada

L'alumnat ha de demostrar el seu progrés fent diverses activitats d'avaluació. Aquestes activitats apareixen detallades a la taula.

Revisió

El professor o professora de cada bloc de continguts comunicarà la nota de les diverses activitats d'avaluació a l'estudiant i comunicarà per escrit a l'estudiant la data i procediment de revisió.

En el moment de donar la qualificació prèvia a l'acta, la coordinadora del mòdul comunicarà per escrit una data i procediment de revisió global.

Recuperació

Podran accedir a la recuperació l'alumnat que s'hagi presentat a activitats el pes de les quals equivalgui a un 66,6% (dos terços) o més de la qualificació final i que hagi obtingut una qualificació final ponderada de 3,5 o més. Aquests percentatges es refereixen al mòdul, no a cada bloc de continguts.

L'alumne o alumna haurà de demanar la recuperació del mòdul per escrit a la coordinadora (anna.matamala@uab.cat) durant els tres dies posteriors a la revisió.

La recuperació d'aquest mòdul constarà de les activitats següents:

- Presentacions (teoria TAV): presentació oral d'un article indicat per la docent.
- Participació (teoria TAV): aportacions escrites sobre un tema indicat per la docent.
- Treball de teoria de la traducció audiovisual: treball de les mateixes característiques basat en un altre material audiovisual.
- Participació (cinema): aportacions de característiques semblants segons indicacions del professor.
- Treball de llenguatge cinematogràfic: treball escrit de les mateixes característiques sobre un material audiovisual diferent del treballat durant el curs.

Vegeu les fitxes dels dos blocs de continguts per a més informació.

El professorat donarà instruccions més precises i fixarà les dates de lliurament en el moment de concretar la recuperació.

En cas de recuperació, la nota màxima que pot obtenir l'estudiant és un 5.

Consideració de "no avaluable"

S'assignarà un "no avaluable" quan les evidències d'avaluació que hagi aportat l'estudiant equivalguin a un màxim d'una quarta part de la qualificació total del mòdul.

Irregularitats en les activitats d'avaluació

En cas d'irregularitat (plagi, còpia, suplantació d'identitat, etc.) en una activitat d'avaluació, la qualificació d'aquesta activitat d'avaluació serà 0. En cas que es produeixin irregularitats en diverses activitats d'avaluació, la qualificació final del mòdul serà 0.

S'exclouen de la recuperació les activitats d'avaluació en què s'hagin produït irregularitats (com ara plagi, còpia, suplantació d'identitat).

S'aconsella que l'alumnat consulti les instruccions de la UAB sobre plagi (<http://blogs.uab.cat/dreautor/category/plagi/>) i la *Guia explicativa sobre com citar per evitar el plagi* de la UAB, disponible a la mateixa web.

Avaluació única

Aquest mòdul preveu avaluació única en els termes establerts en la normativa acadèmica de la UAB i els criteris d'avaluació de la FTI.

L'estudiant ha de presentar la sol·licitud electrònica dins el calendari establert per la Facultat i enviar-ne una còpia a la coordinadora del mòdul perquè en tingui constància.

La coordinació del màster publicarà la data d'avaluació única.

El dia de l'avaluació única el professorat sol·licitarà la identificació de l'alumnat, que haurà de presentar un document d'identitat vàlid amb una fotografia recent (carnet d'estudiant, DNI o passaport).

Activitats d'avaluació única

La qualificació final del mòdul s'establirà d'acord amb els següents percentatges:

- Prova oral de llenguatge cinematogràfic (30%)
- Prova oral de teoria de la traducció audiovisual (40%)
- Treball individual sobre teoria de la traducció (30%).

La coordinadora del mòdul informará l'alumnat amb avaluació única de les característiques del treball.

Revisió de l'avaluació única

En el moment de donar la qualificació de l'avaluació única, la coordinadora del mòdul comunicarà per escrit una data i procediment de revisió.

Recuperació de l'avaluació única

S'aplicarà el mateix sistema de recuperació que per a l'avaluació continuada.

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Participació (Teoria TAV)	8	0	0	1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18
Participació (cinema)	4	0	0	1, 2, 3, 6, 15, 16, 17, 18
Presentacions (Teoria TAV)	18	0	0	1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18
Treball (Teoria TAV)	40	0	0	1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18
Treball (cinema)	30	0	0	1, 2, 3, 6, 15, 16, 17, 18

Bibliografia

Teoria

Bogucki, Lukasz (2016) *Areas and methods of audiovisual translation research*. Frankfurt: Peter Lang. 2a ed.

Bogucki, Lukasz; Deckert, Mikolaj (eds) (2020) *The Palgrave handbook of audiovisual translation and media accessibility*. London: Palgrave Macmillan.

Chaume, Frederic (2004) *Cine y traducción*. Madrid: Cátedra.

Chaume, Frederic (2004) Film Studies and Translation Studies: Two Disciplines at Stake in Audiovisual Translation. *Meta* 49:1, 12-24.

Díaz-Cintas, Jorge; Orero, Pilar; Remael, Aline (2007) *Media for All*. Àmsterdam: Rodopi.

Díaz-Cintas, Jorge; Matamala, Anna; Neves, Josélia (2010) *New Insights into Audiovisual Translation and Media Accessibility*. Àmsterdam: Rodopi.

Díaz-Cintas, Jorge; Nikolic, Kristijan (2018) *Fast-forwarding with audiovisual translation*. Bristol: Multilingual Matters.

Díaz-Cintas, Jorge; Remael, Aline (2021) *Subtitling. Concepts and Practices*. Routledge.

Martínez-Pleguezuelos, Antonio Jesús (2018) *Traducción e identidad sexual: reescrituras audiovisuales desde la teoría queer*. Granada: Comares.

Matamala, Anna (2019). *Accessibilitat i traducció audiovisual*. Vic: Eumo.

Matamala, Anna; Orero, Pilar (eds) (2016). *Researching audio description. New approaches*. Londres: Palgrave Macmillan.

Pérez-González, Luis (2018) *The Routledge Handbook of Audiovisual Translation*. Londres, Nova York: Routledge.

Remael, Aline; Orero, Pilar; Carroll, Mary(2012) *Audiovisual Translation and Media Accessibility at the Crossroads*. Àmsterdam: Rodopi.

Romero-Fresco, Pablo (2019) *Accessible Filmmaking*. Londres, Nova York: Routledge.

Llenguatge cinematogràfic

Douglas, Pamela, *Writing the TV Drama Series*, Michael Wiese.

Field, Syd, *Screenplay. The Foundations of Screenwriting*, 1982.

Harmetz, Aljean, *The Making of Casablanca. Bogart, Bergman and World War II*, 2002.

McKee, Robert, *Story. Substance, Structure, Style and the Principles of Screenwriting*, 1998.

Parker, Philip, *The Art and Science of Screenwriting*, 1998.

Schatz, Thomas, *The Genius of the System. Hollywood Film-Making in the Studio Era*, 1988.

Tobias, Ronald B., *20 Master Plots (And How to Build Them)*, 1993 (versió castellana: *El guió y la trama*).

Vogler, Christopher, *The Writer's Journey. Mythic structure For Writers*, Michael Wiese.

Programari

No es farà servir programari específic.